

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Sektor za poljoprivredu, prehrambenu industriju i šumarstvo

STANJE SLATKOVODNE AKVAKULTURE U REPUBLICI HRVATSKOJ

M. Božić, B. Marković, V. Knjaz
Vukovar 2011.



UZGOJ SLATKOVODNE RIBE – POVRŠINE RIBNJAKA

Ukupne površine > 12.000 ha

EKSPLOATIRANE POVRŠINE ŠARANSKIH RIBNJAKA

1980. g.	→	12 tis. ha
2007. g.	→	6 tis. ha
2008. g.	→	7,6 tis. ha
2009. g.	→	9,5 tis. ha

povećanje 2009/2007
za **58%**

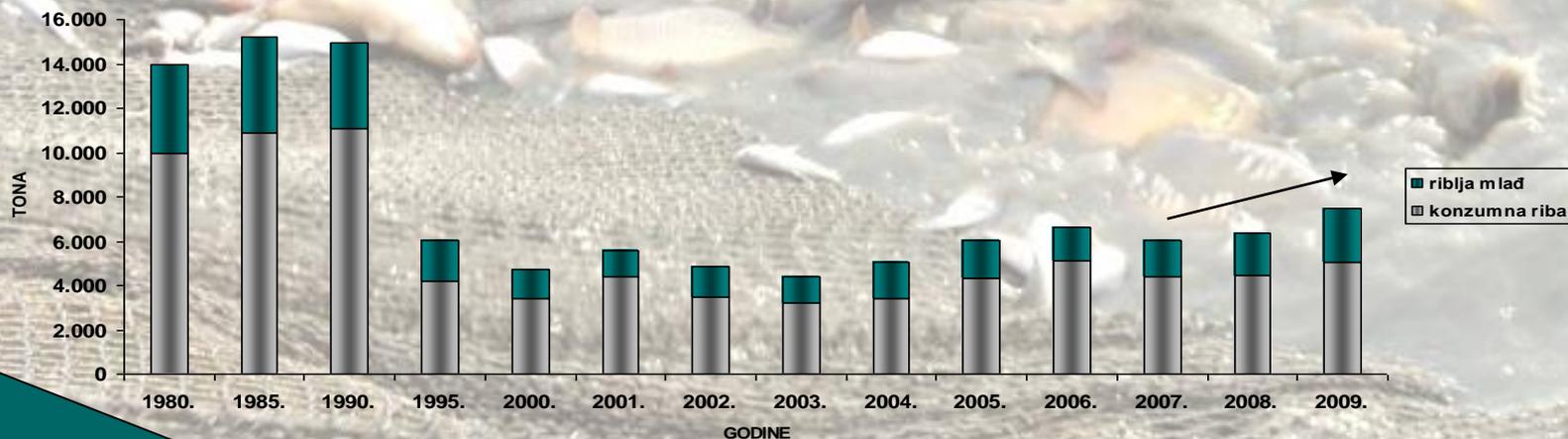
EKSPLOATIRANE POVRŠINE PASTRVSKIH RIBNJAKA

1980. g.	→	2,1 ha
2007. g.	→	5,78 ha
2008. g.	→	5,79 ha
2009. g.	→	5,06 ha

smanjenje 2009/2007
za **13%**

PROIZVODNJA SLATKOVODNE RIBE

PROIZVODNJA (TONA)			
god.	konzumna riba	riblja mlad	ukupno
1990.	11.092	3.827	14.919
2007.	4.395	1.613	6.008
2008.	4.458	1.879	6.337
2009.	5.066	2.422	7.488
INDEKSI			
2009/1990	45,7	63,3	50,2
2009/2008	113,6	128,9	118,2



PROIZVODNJA KONZUMNE SLATKOVODNE RIBE

god.	proizvodnja (tona)			
	šaran	pastrva	ostalo	ukupno
1990.	9.179	824	1.089	11.092
1995.	3.326	346	521	4.193
2005.	2.183	1.301	851	4.335
2006.	2.312	1.885	916	5.113
2007.	1.503	2.031	861	4.395
2008.	1.546	2.058	854	4.458
2009.	2.058	2.024	984	5.066

ŠARAN

u odnosu na predratne godine, proizvodnja se smanjila cca 6 puta
2009. g. proizvelo se svega 2.058 tona šarana (33% više u odnosu na prethodnu)

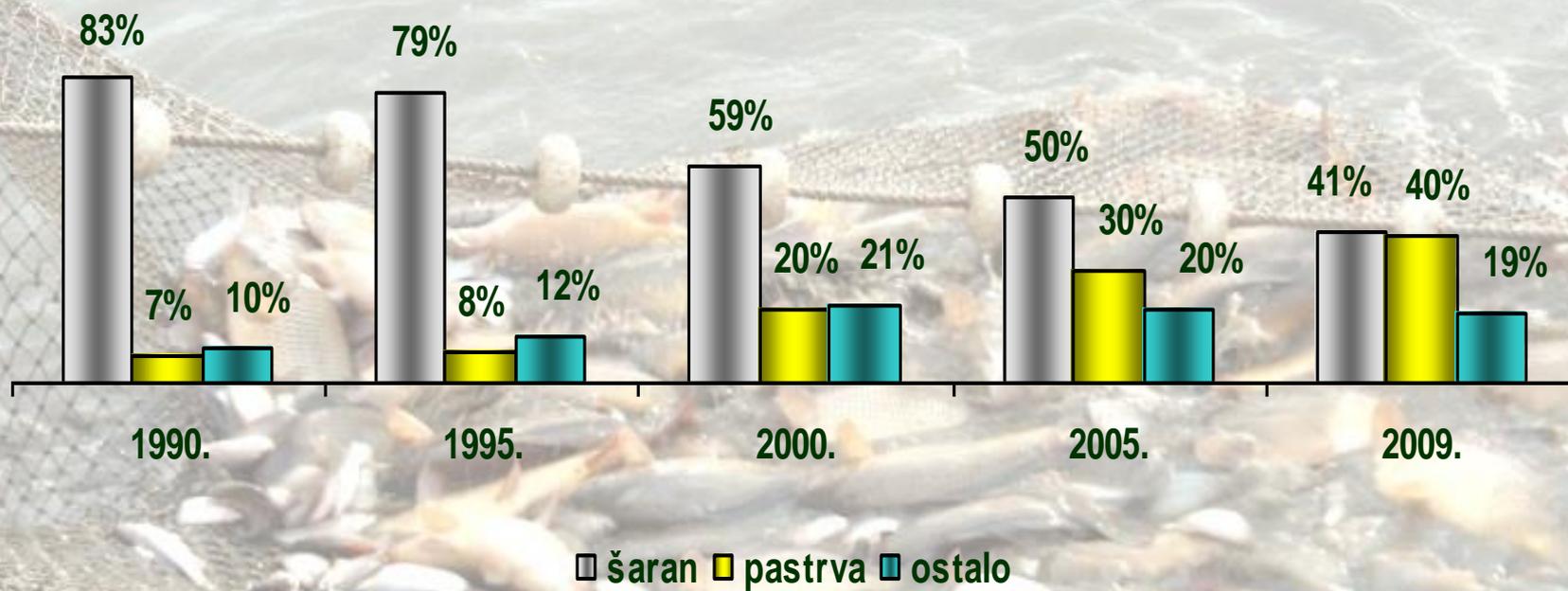
PASTRVA

proizvodnja je u porastu, u odnosu na 1990. g. povećala se cca 2,5 puta i
u 2009. g. iznosi 2.024 tona

OSTALA RIBA

amur, som, bijeli i sivi glavaš, linjak, smuđ, jegulja
proizvodnja u porastu od 1995. g.

STRUKTURA PROIZVODNJE SLATKOVODNE RIBE



	1990.	2009.
Šaran	83%	41%
Pastrva	7%	40%
Ostale	10%	19%

VANJSKOTRGOVINSKA BILANCA



VANJSKOTRGOVINSKA BILANCA SLATKOVODNE RIBE

do 2007. g. - u kontinuitetu se ostvaruje
vanjskotrgovinski suficit

od 2008. g. – vanjskotrgovinski deficit

- povećava se uvoz pastrva iz BiH
- povećava se uvoz vijetnamskog soma (Pangasius)



u 2010. g. izvoz šarana bilježi znatan porast u
odnosu na 2009. g.

Izvozna tržišta slatkovodne ribe:

Italija, Njemačka, Srbija, BiH, Mađarska,
Francuska, Nizozemska...

VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA

	2007		2008		2009		2010	
	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD	tona	tis. USD
IZVOZ								
šaran	514	1.134	75	267	43	129	324	702
pastrve	103	458	85	435	106	609	68	277
ostale slatkovodne ribe	588	1.272	371	1.178	461	1.136	340	817
UKUPNO	1.205	2.863	531	1.880	610	1.875	732	1.797
UVOZ								
šaran	17	72	75	260	12	59	7	32
pastrve	381	1.418	517	2.102	452	1.666	653	2.303
ostale slatkovodne ribe	66	698	155	1.168	237	914	547	1.299
UKUPNO	464	2.188	747	3.531	701	2.639	1207	3.634
BILANCA (tis. USD)								
šaran		1.061		6		70		670
pastrve		-960		-1.668		-1.057		-2.026
ostale slatkovodne ribe		574		10		223		-481
UKUPNO		675		-1.651		-764		-1.837

PROBLEMATIKA SLATKOVODNE AKVAKULTURE

Rješena pitanja

- veterinarskih naknada
- ekološke zaštita ribnjaka od ribojednih ptica kod šaranskih ribnjaka
- rok na koji se daje koncesija za gospodarsko korištenje voda za uzgoj ribe

Nerješena pitanja

- pravni status ribnjaka – u proceduri
- Odluka o visini tehnološkog manjka, kala, kvara, rasipa i loma u marikulturi – u proceduri
- visine vodnogospodarskih naknada
- naknada šteta od ribojednih ptica kod pastrvskih ribnjaka
- unapređenje tehničko-tehnološke komponente sektora
 - dodavanje nove vrijednosti i marketing proizvoda slatkovodnog ribarstva

PRAVNI STATUS RIBNJAKA

- kroz nove predložene odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koji je u proceduri, oblik raspolaganja ribnjacima mijenja s koncesije u dugogodišnji zakup na 50 godina
- ako navedeni akt uskoro ne stupi na snagu, pojedinim ribnjacima uskoro ističe koncesija za gospodarsko korištenje voda, a time bi se **izgubilo pravo na povlasticu za uzgoj**

Aktivnosti HGK Grupacije akvakulture

- zatražiti od nadležnih ministarstava (MPRRR i MRRŠVG) da se iznađe prijelazno rješenje za ribnjake koji bi mogli izgubiti pravo na povlasticu za uzgoj

KONCESIJE ZA GOSPODARSKO KORIŠTENJE VODA

UREDBA O UVJETIMA DAVANJA KONCESIJA ZA GOSPODARSKO KORIŠTENJE VODA (NN 89/2010)

Primjena od 01. srpnja 2010. godine

Rok na koji se daje koncesija za gospodarsko korištenje voda:

- za toplovodna ribogojilišta – **do** 50 godina
- za hladnovodna ribogojilišta – **do** 50 godina

Naknada za koncesiju za gospodarsko korištenje voda

- sastoji se od godišnje naknade i jednokratne naknade
- koncesijska naknada i naknada za korištenje voda objedinjene su u jednu naknadu

KONCESIJE ZA GOSPODARSKO KORIŠTENJE VODA

Godišnja koncesijska naknada za korištenje voda radi uzgoja riba i drugih vodenih organizama pogodnih za gospodarski uzgoj:

– za toplovodna ribogojilišta i ostala uzgajališta vodenih organizama,

obračunava se na jednokratnu zapunjenost ribnjaka odnosno uzgajališta i iznosi 1,00 kn/m³ koja se množi s koeficijentom 0,006

– za hladnovodna ribogojilišta,

obračunava se na 300-kratnu zapunjenost ribnjaka, odnosno uzgajališta i iznosi 1,00 kn/m³ koja se množi s koeficijentom 0,025



godišnja koncesijska naknada kod većine ribnjaka je smanjena u odnosu na prije (naknada za korištenje voda+koncesijska naknada)

TROŠKOVI ZEMLJIŠTA I VODNIH NAKNADA U 1 KG CIJENE KOŠTANJA RIBE

VODNE NAKNADE (6,41%)

NAKNADA ZA UREĐENJE VODA (0,1%)

NAKNADA ZA ZAŠTITU VODA (2,0%)

KONCESIJSKA NAKNADA ZA GOSPODARSKO KORIŠTENJE VODA (1,4%)

NAKNADA ZA MELIORACIJSKU ODVODNJU (2,9%)

KONCESIJA ZA POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE (1,5%)

➔ ukupno **7,91%**

**UKUPNI TROŠKOVI KOJI TERETE 1 KG CIJENE
KOŠTANJA RIBE s naslova Zakona o vodama, Zakona o
financiranju vodnoga gospodarstava i Zakona o
poljoprivrednom zemljištu**

VODNE NAKNADE (6,4%)

KONCESIJA ZA POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE (1,5%)

OSTALI TROŠKOVI s naslova navedenih zakona (2,3%):

1. postavljanja telemetrijskih uređaja za stalno praćenje i kontrolu protoka količine zahvaćene vode, njihovo godišnje održavanje
2. postavljanje i održavanje mjernih uređaja koji prate količinu i kemijskih sastava ispuštenih voda nakon uzgoja
3. dugovanja po starim slivnim vodnim naknadama koje su reprogramu otplate
4. ispitivanje (monitoring) poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH



troškovi u 1 kg CK ribe

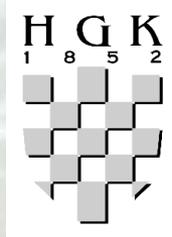
10,10%

ZAŠTO OČUVATI SLATKOVODNU AKVAKULTURU !!!

- Tradicija 100 i više godina uzgoja
- Imamo izgrađenu infrastrukturu za cca 15.000 tona ribe
- Imamo genetski potencijal u slatkovodnom ribarstvu
- Osiguran stručni kadar
- **Izvozni proizvod – neto devizni priliv**
- 95% ribnjaka snabdijeva se vodom prirodnom gravitacijom
- Osigurano tržište RH i vanjsko tržište
- Potrošači žitarica proizvedenih na hrvatskim poljima
- Ribnjaci su mjesto očuvanja bioraznolikosti, oaza ornitologije RH
- Proizvodimo i lovimo zdravu i visokovrijednu hranu (ukupna potrošnja ribe cca 14 kg/pc u RH)
- Mjesto zapošljavanja novih radnika u ruralnim područjima RH, gdje su ribnjaci i locirani

**SUKLADNO PROGRAMU VLADE RH ZA
MANDATNO RAZDOBLJE 2008-2011. G.**

A gdje smo mi sada?????



V KONFERENCIJA O SIGURNOSTI I KAKVOĆI HRANE U RH

Hotel 4 opatijska cvijeta

Opatija, 16.- 18. svibanj 2011.

Higijena i kakvoća proizvoda ribarstva

HACCP u malim objektima

Božena Vidović, Poljoprivredna komora

Parametri kvalitete u proizvodima ribarstva

Vida Šimat, Sveučilište u Splitu

Anisakis u proizvodima ribarstva

Sanja Vidaček, PBF Zagreb

Službene kontrole proizvoda ribarstva

Mario Rogošić, MPRRR

A photograph of a fishing net filled with a large catch of fish, likely carp, in a body of water. The net is made of a coarse mesh and has several white floats attached to its top edge. The fish are packed together in the net, and some are visible swimming in the water around it. The water is a light, slightly rippled greyish-blue. The text "HVALA VAM NA POZORNOSTI" is overlaid in the center of the image in a bold, teal font.

HVALA VAM NA POZORNOSTI



Sektor za poljoprivredu, prehrambenu industriju i šumarstvo

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA



Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
tel: 00 385 1 48 26 066, 48 26 068
faks: 00 385 1 45 61 545
e-mail: poljoprivreda@hgk.hr
www.hgk.hr